

SUVNING IFLOSLANISHI

TIMI “Fizika va kimyo” kafedrasи
katta o’qituvchisi, t.f.n. Q. O’. Komilov

Suv inson hayotida

Suv Yerdagi hayotning asosi hisoblanadi.

Suvning hamma tirik mavjudotlarning va insonning hayotidagi birlamchi roli shundan iboratki, suv amalda shunday muhitki unda hayot faoliytning hamma jarayonlari bo'lib o'tadi. Organizmimizdagi suvga bog'liq ba'zi holatlarni ko'rib chiqamiz :

- Tana haroratini boshqaradi
- Nafas olishda havoni namlaydi
- Oziq moddalar va kislorod bilan tananing hamma xujayralarini taminlaydi
- Hayotiy muhim organlarni himoya qatlamini hosil qiladi va himoyalaydi
- Ovqatni energiyaga aylanishiga yordam beradi
- Organlar tomonidan oziq moddalarni o'zlashtirilishiga yordam beradi
- Hayot daoliyati chigitlari va shlaklarini organizmdan olib chiqadi

Suvning ifloslanishi

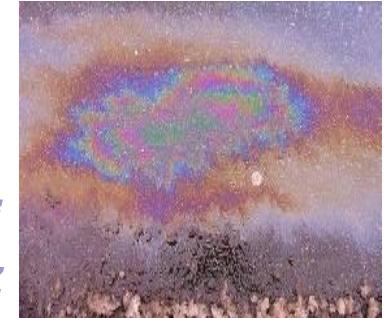
Suvga turli elementlarni kelib qo'shilishi natijasida uni inson iste'moli uchun yaroqsiz holatga olib keladi. Buni suvning aylanishininig hamma bosqichlarida kuzatish mumkin.

Ifloslanishni kelib chiqishi quyidagicha bo'lishi mumkin:

- maishiy (oqova quvurlari),
- sanoat,
- Qishloq xo'jalik,
- tabiiy.

Shunday qilib, quyidagi suvlar ifloslanadi

- yer usti suvlari,
- yer osti suvlari,
- verunt suvlari .

SUVNING IFLOSLANISH TURLARI VA NATIJADA KELIB CHIQIVCHI KASALLIKLAR

Og'ir metallar: Qo'g'oshin, Simob, Kadmiy, Rux, Nikel, Xrom	Ateroskleroz, Polinevrit, Gipertoni, Qon aylanish tizimini zararlanishi (костный мозг), Ko'rish qobiliyatini susayishi
Radioaktiv ifloslanish: Uran, Plutoni, Toriy, Stronsiy	Onkologik kasalliklar, Ginetik o'zgarishlar, Immunitetni kuchsizlanishi, Tug'ma yurak xastali bolalar, bolalarda suyaklarni yomon o'sishi va sinuvchanligi
Anorganik moddalar: Azot, Fosfor	Toksinlar ishlab chiquvchi va filtratsiyaga qarshilik qiluvchi ko'k-yashil suv o'tlarini artizan quduqlarida va vodoprovod tarmoqlarida o'sishiga olib keladi. Odam organizmiga kirib, immunitetga zarar yetkazadi.
Kanalizatsiya oqimi: Turli toksik moddalar, Og'riq keltiruvchi mikroblar	Gastroenterit, Gepatet, Miokardit, Meningit, Poliomelit . Yopiq shakillari (80 % dan ortiq etimologik ichak o'zgarishlari ochilmagan)
Xlororganik, anorganik zaharli moddalar: Ftor, Xlor va ularning birikmalari, Brom, Xloroform	Nefritlar, Gepatitlar, Yuqori bolalar o'limi, Mutagen samaradorlik, dioksinni h. b. Immun tizimini kuchsizlanishi, Ichki organlarni onkologik kasalliklari
Sintetik o'g'itlar va zaharli kimyoziy moddalar: Gerbidsidlar, Pestitsidlar, Nitratlar, Nitritlar	Suv havzalarini o'sishiga, kislorodni kamayishiga olib keladi. Suvda kislorodning kamayishi baliqlarning o'lib ketishiga va suvni mikroflorasi kasallangan suvga aylanishiga olib keladi.

Ifloslanish manbaalari va sabablari

Ifoslantiruvchilar suvga turli yo'llar bilan kelib qo'shiladi, lekin doimo inson ishtirokida sodir bo'ladi: bu baxtsiz hodisalar hatijasida- chiqitlar tashlash va boshqa hodisalar orqali jilg'alarga, daryolarga, ko'llarga, dengizlarga va okeanga turli fizik, kimyoviy yoki biologik moddalarni kelib tushushi. Suvning ifloslanishiga juda ko'p sabablar bor.

- Oqova suvlar
- Qattiq chiqitlar
- Evtrofikatsiya
- Anorganik chiqtlarning zaharliligi
- Suvning mikrobiologik ifloslanganligi
- Pestidsidlar
- Neftning to'kilishi

